

آپدیت تیر ۱۴۰۵

بررسی ویژه تله‌های تستی

نکات مهم

خلاصه

خلاصه درس ارتباط انسانی

منبع اصلی: بر اساس کتاب روابط انسانی در سازمانهای آموزشی /
انتشارات دانشگاه پیام نور (دکتر حمیدرضا حاتمی/دکتر محمدرضا
سرمدی)

مناسب برای //



علوم تربیتی، مشاوره، دانشگاه فرهنگیان و سایر
رشته‌های مرتبط

نویسنده جزوه //



تیم تالیف بژیک

نوع فایل //



خلاصه میکرو طبقه‌بندی شده

کیفیت //



تضمین ۱۰۰٪ مطالب

۵

ساعت مطالعه

۱۰۰%

پوشش نکات

۴۸

صفحه مفید

فصل اول: تاریخچه پیدایش و تکامل روابط انسانی

- ✓ اهمیت و توجه به انسان و نقش غیرقابل انکار او در جهت پیشبرد و تحقق اهداف سازمانها، جایگاهی ویژه دارد و بسیاری از صاحب نظران، مدیریت را هنر یا فن برقراری روابط با انسانها همراه با اخلاق حسنه و حفظ کرامت انسانی معرفی کرده اند.
- ✓ اگرچه ریشه روابط انسانی به آغاز تمدن بشری و سیستمهای اقتصادی و اجتماعی بازمیگردد، اما دانش روابط انسانی از نظر عملی، پدیده‌ای جدید محسوب می‌شود که شناخت ویژگی‌های آن از اتلاف وقت و شکست فرضیات علمی جلوگیری می‌کند.

جایگاه انسان از نظر فلاسفه

- ✓ انسان به دلیل برخورداری از قدرت اندیشه، خلاقیت و نوآوری، بزرگترین دارایی و سرمایه نهفته هر سازمانی به شمار می‌رود و هر مدیریتی که از این سرمایه بیشترین استفاده را ببرد، به همان اندازه امکان رشد و توسعه خواهد یافت.
- ✓ فلاسفه با توجه به تاریخ و مکاتب مختلف، دیدگاه‌های متفاوتی درباره انسان ارائه داده‌اند که مهم‌ترین آن‌ها به شرح زیر است:

- ✓ **مکتب اصحاب عقل:** فلاسفه قدیم نظیر بوعلی سینا معتقد بودند که کمال انسان در داشتن عقل و قوه تفکر است و انسان کامل را معادل انسان حکیم می‌دانستند.
- ✓ **مکتب عرفان:** طرفداران این مکتب کمال انسان را در عشق به ذات حق می‌دانستند و استدلال می‌کردند که سخن بدون فکر و بدون استدلال ارزش ندارد، بلکه سخن متعلق به روح انسان است.
- ✓ گروهی دیگر نیز بر این باور بودند که کمال بشری نه بر عقل تکیه دارد و نه بر عشق، بلکه انسان مقتدر و دارای قدرت، همان انسان کامل است.

جایگاه انسان در مدیریت اسلامی

از منظر مکتب اسلام و قرآن، انسان موجودی است که از جهانی برتر به کره خاکی هبوط کرده و اشرف مخلوقات است؛ موجودی که تمام هستی در او ادغام شده و نمونه‌ای از مجموعه اسفل السافلین تا اعلی علیین می‌باشد.

- ✓ قرآن کریم انسان را اشرف مخلوقات می‌داند که دارای ویژگی‌های برجسته‌ای نظیر موارد زیر است:

- ✓ خلیفه خدا در زمین
- ✓ دارای فطرت خدانشناسی
- ✓ دارای بیشترین ظرفیت علمی
- ✓ دارای سرشت مادی و معنوی
- ✓ دارای شخصیت مستقل و مسئولیت‌پذیر
- ✓ برترین مخلوقات عالم
- ✓ اختصاص انحصاری نعمت‌ها به انسان



دقت کنید: مهم‌ترین نکته مدیریتی مستخرج از قرآن این است که مدیران باید ظرفیت‌های بالقوه و بالفعل انسان‌ها را بشناسند تا بتوانند برای افزایش کارایی، از ظرفیت‌های مثبت آنان در جهت تکامل بهره‌گیری نمایند.

بررسی سیر تحولی مدیریت روابط انسانی در سازمان‌ها

✓ مفهوم مدیریت همزمان با اولین روزهای خلقت و فعالیت‌های اجتماعی بشر شکل گرفته است و بررسی تمدن‌های باستانی نظیر مصر، چین، ایران، روم و یونان نشان می‌دهد که اداره امپراتوری‌های عظیم بدون وجود نظام‌های دقیق مدیریتی امکان‌پذیر نبوده است.

مدیریت در دوران سومری‌ها

- ✓ در امپراتوری سومری، نظام ملوک‌الطوایفی ابزار اصلی حفظ اجتماع بود؛ به این صورت که شاه قطعات بزرگی از اراضی را به سرداران شجاع واگذار می‌کرد و آنان موظف به پرداخت مالیات، حفظ امنیت و تامین سرباز بودند.
- ✓ درآمد دولت از مالیات‌های جنبی و خراج شاهی تامین می‌شد که به مصرف پرداخت حقوق کارمندان و کارگران دستگاه دولتی می‌رسید.
- ✓ پادشاهانی چون «اور - انگور» و «دونگی» قوانینی را تدوین کردند که بعدها «حمورابی» قانون‌نامه معروف خود را از همین سرچشمه‌ها استخراج کرد.
- ✓ در قانون سومری، مقررات دقیقی برای پرداخت وام، تنظیم قراردادها، عقود مختلف، خرید و فروش، و همچنین شرایط قبول فرزند و وصیت وضع شده بود.
- ✓ محاکمه و داوری معمولاً در معابد و توسط کاهنان انجام می‌شد، اما برای دادگاه‌های عالی‌تر از قاضیان متخصص استفاده می‌کردند.



دقت کنید: بهترین ویژگی قانون سومری این بود که طرفین دعوا را موظف می‌کرد تا حد امکان از مراجعه به محکمه خودداری کنند و اختلافات خود را پیش از توسل به قانون، از طریق داوری عمومی و دوستانه حل و فصل نمایند.

مصر قدیم

- ✓ در مصر باستان، قوانین مدنی و جنایی پیشرفت چشمگیری داشتند و از زمان سلسله پنجم، قوانین مفصل و دقیقی برای مالکیت خصوصی در جامعه برقرار شد که بر اساس آن مردم در برابر قانون مساوی بودند.
- ✓ قدیمی‌ترین سند حقوقی جهان درباره قضایای پیچیده ارث به محکمه تسلیم شده است که اکنون در موزه بریتانیا نگهداری می‌شود.
- ✓ در محاکم مصر، مرافعه و استدلال شفاهی یا خطابه ممنوع بود و طرفین دعوا موظف بودند خواسته‌های خود را به صورت کتبی به محکمه تقدیم کنند.
- ✓ از نوشته‌های پاپیروسی به جای مانده از حدود هزار و سیصد سال قبل از میلاد، سخنان شگفت‌انگیزی به دست آمده که فرعون در هنگام گماشتن وزیر جدید ایراد کرده و در آن بر مدارا، پرهیز از خودکامگی، احترام به مردم و عدالت در قضاوت تاکید شده است.
- ✓ در نظام سیاسی مصر، فرعون مقام قداست و الوهیت داشت و دیوان عالی کشور تحت نظارت مجلسی به نام «سارو» (متشکل از بزرگان و کاهنان سالخورده) اداره می‌شد که خود را از نسل خدایان می‌دانستند و به حکومت مشروعیت

می‌بخشیدند.

بابل

- ✓ تمدن بابل که در میان دو رود دجله و فرات شکل گرفت، با قانون‌نامه «حمورابی» (نخستین قانون‌نامه مدون دنیا که در سال ۱۹۰۲ میلادی کشف شد) شناخته می‌شود.
- ✓ پادشاهان بابل برای ایجاد اقتدار در میان مردم، معتقد بودند که این قوانین مستقیماً از سوی خدای خورشید (شمش) از آسمان نازل شده است.
- ✓ در این قانون‌نامه، مسائلی نظیر روش‌های آزمایش، قصاص، انواع مجازات‌ها، تعیین مزدها و قیمت‌ها، و پرداخت غرامت کالاهای دزدیده شده به تفصیل بیان شده بود.

تبصره: مواد ۲۲ تا ۲۴ قانون‌نامه حمورابی مقرر می‌کند که اگر دزدی دستگیر نشود، شهر یا حاکم موظف به پرداخت خسارت مال‌باخته است و در صورت وقوع قتل در حین دزدی، شهر باید غرامت (یک مینا) به ورثه مقتول بپردازد؛ گرچه ⚠ این قانون صرفاً حقوق اقتصادی را حفظ می‌کرد و فاقد حقوق سیاسی برای افراد بود.

قوم یهود

- ✓ قوم یهود به دلیل سرگردانی و ناتوانی سیاسی مستمر، نقش پررنگی در تاریخ تمدن نداشتند، اما حضرت موسی (ع) با مهاجرت به سوی سرزمین موعود، رازهای فراوانی از اصول مدیریت را در قالب فرمان‌های ده‌گانه پایه‌گذاری کرد.
- ✓ مضامین اصلی فرمان‌های ده‌گانه یهود عبارتند از:

- بنیان‌گذاری اجتماع بر پایه فکر وجود خدای یگانه به عنوان پادشاه جهان.
- ممنوعیت تجسم فیزیکی از خداوند و ساخت مجسمه.
- حرمت شدید نام خداوند و ممنوعیت قسم دروغ و بیهوده.
- تعیین روزهای مشخص برای تعطیلی، نیایش و تقدیس (روز شنبه).
- تکریم و احترام به والدین به عنوان ضرورتی برای دست یافتن به کمال مطلوب.
- ممنوعیت مطلق قتل، زنا، و سرقت به عنوان زیربنای تمامی شریعت یهود.
- شناخته شدن ازدواج به عنوان اساس خانواده.
- تثبیت مالکیت فردی با تکیه بر دین و خانواده به عنوان ارکان اجتماع.
- تاکید بر گواهان، شرافت و امانت مطلق.
- نهی از طمع‌ورزی به اموال، دارایی‌ها، همسر و غلامان همسایگان.

چین باستان

- ✓ یکی از نویسندگان به نام «کاسیرلینگ» تاکید می‌کند که ژرف‌ترین کتاب‌های عصر باستان در چین نوشته شده و کامل‌ترین قوم انسانی که مقام انسانی را در جایگاهی رفیع قرار داده، چینی‌ها هستند.